

Den britiske miniserien *The God Question Series* er blitt sendt både på SVT og NRK. Livssynsserien har vakt betydelig interesse, ikke minst i norsk sammenheng. I tilknytning til serien, har NLA Høgskolen og høgskolens randsoner Damaris Norge engasjert seg i offentlig debatt og med aktuelle nettressurser. Lars Dahle presenterer her bakgrunn og begrunnelse for dette engasjementet.

Gud og vitenskapen

- om å kunne ha to tanker i hodet samtidig¹

Lars Dahle

Førsteamanuensis og prorektor for samfunnskontakt, NLA Høgskolen

lars.dahle@nla.no

I fakta- og debattprogrammer, i avisspalter og i sosiale medier er det få temaer for tiden som synes å engasjere så mye som spørsmålet om Guds eksistens. Ikke minst engasjerer spørsmålet om Gud og vitenskap. Dette inkluderer også en rekke debatter, i den kristelige dagspresse og i sosiale medier, mellom ulike kristne tilnærming-er til skapelse og evolusjon.

Temaer som universets opphav, livets utvikling og den menneskelige tanke fascinerer, engasjerer og skaper debatt. Den intensive faglige utforskningen og den intense samfunnsdebatten berører mange fagfelt, inkludert filosofi og teologi. Dessuten inneholder disse temaene også en klar eksistensiell, personlig dimensjon. En åpen, balansert og innsiktsfull offentlig debatt om slike sentrale spørsmål er derfor svært viktig.

Det er derfor all grunn til å hilse NRKs miniserie *Gud og vitenskapen* velkommen. Denne britiske livssynsserien, med originaltittelen *The God Question Series*, ble sendt både på NRK2 og NRK1 i løpet av januar og februar. De tre programmene omhandler nettopp universets begynnelse og orden, livets utvikling, samt mennes-

kets tanke og bevissthet. Hensikten er å gi et innblikk i aktuell forskning og debatt om disse temaene, presentert i et populærvitenskapelig dokumentarformat. Dermed representerer denne dokumentarserien en mer objektiv tilnærming.

Denne nye TV-serien står i sterk kontrast til flere tidligere mer subjektive dokumentarserier sendt på NRK om nærliggende temaer, med den kjente Oxfordbiologen og nyateisten Richard Dawkins som programleder. Til forskjell fra disse dokumentarseriene, som først og fremst fremstår som partsinnlegg fra Dawkins som representant for et ateistisk grunnperspektiv, kjennetegnes "Gud og vitenskapen" av en tredelt intensjon.

For det første er serien preget av åpenhet om ulike bidragsyteres livssynsmessige ståsted. For det andre har serien en balanse når det gjelder medvirkning av fagfolk og debattanter fra ulike sentrale livssynsposisjoner, enten dette gjelder teister, agnostikere eller ateister. For det tredje retter serien fokus på argumentene, med andre ord hvordan kjente talsmenn forklarer anerkjente vitenskapelige funn og teorier i lys av et teistisk, agnostisk eller

ateistisk livssyn. I serien ”Gud og vitskapen” møter vi derfor både verdenskjente ateister som Richard Dawkins, Sam Harris og nå avdøde Christopher Hitchens, men også kjente (kristne) teister som William Lane Craig, John Lennox og John Polkinghorne. Serien illustrerer dermed sentrale anliggender ved det livssyns åpne samfunn.

Seriens tredelte intensjon er et bevisst valg fra produsentens side, som selv bekjenner kristen tro. At denne britiske livssynsserien nettopp har en slik tredelt intensjon, er også bakgrunnen for satsingen fra NLA Høgskolen og høgskolens randsoner virksomhet Damaris Norge inn mot disse tre tv-programmene. Med etableringen av nettsiden snakkomgud.no, bidrar vi med aktuelle ressurser til programserien med tanke på samtale, debatt og undervisning. Samtidig bidrar vi på andre nettsteder – som snakkotro.no og krdonline.no – med supplerende apologetiske ressurser for menighetsarenaen, slik at kristne bedre kan settes i stand til å delta i livssynssamtaler og livssynsdebatt. Fra kristent perspektiv illustrerer den britiske miniserien nemlig et viktig poeng: ”Gud er tilbake” – både som spørsmål, argument og perspektiv.²

Det er verd å merke seg at denne dokumentarserien foreligger i flere versjoner. TV-versjonen tar utgangspunkt i de vanligste vitenskapelige teoriene om universet (kosmologi), livets utvikling (evolusjon) og menneskets bevissthet (hjerneforskning). Følgende spørsmål står helt sentralt i serien: Dersom disse teoriene skulle være riktige, er da Gud blitt overflødig? Eller er det fortsatt rom for Gud? Dermed hjelper TV-versjonen oss som

kristne til å fokusere på Guds eksistens og Gud som Skaper som de aller viktigste spørsmålene innenfor dette temafeltet. TV-versjonen ligger for øvrig tilgjengelig på nrk.no ut august 2016.

DVD-versjonen er produsert for skole og menighet som arenaer, og planlegges utgitt på norsk av Damaris Norge. I denne versjonen gis også plass til å presentere og drøfte ulike kristne posisjoner til spørsmålet om hvordan Gud skapte. Dette inkluderer både ”ung jord”, ”gammel jord”, ”intelligent design” og ”teistisk evolusjonisme”. Dermed gir DVD-versjonen en balansert beskrivelse av ulike fortolkninger av 1 Mosebok 1. Men fortsatt er fokus på det aller viktigste spørsmålet: Finnes Gud? Er det ateisme eller (kristen) teisme som er det mest troverdige livssynet?³

Kort sagt mener vi det er viktig å kunne ha to tanker i hodet samtidig. Dette særpreger vår satsing inn mot den aktuelle TV-serien ”Gud og vitskapen”. Vi ønsker å bidra til en innsiktsfull og balansert samtale og debatt. Samtidig ønsker vi å bidra til at en troverdig kristen stemme blir hørt i debatten. For å sitere Oxford-professor John Lennox, som er en av de sentrale kristne bidragsyterne i serien: ”Å bomme på spørsmålet om Gud, er å bomme på livets egentlige mening.”

Anbefalte nettressurser:

- www.thegodquestion.tv – den offisielle hjemmesiden
- www.snakkomgud.no – om serien, med aktuelle ressurser for samfunnsarenaen (Damaris Samfunn)
- www.snakkotro.no – aktuelle ressurser for menighetsarenaen, bl.a. om denne serien (Damaris Kirke).

Noter

1. Denne teksten bygger på flere avis- og blogginnlegg, se <http://larsdahle.no/var-satsing-inn-mot-gud-og-vitska-pen-nrk2-dvd/>. En noe kortere versjon av teksten er tidligere publisert som kronikk i NLA Høgskolens informasjonsblader i april 2014.

2. Jeg låner her uttrykket "Gud er tilbake"; dels fra en kjent forside i *Time Magazine* ("Is God coming back to life?", 26/12 1969), dels fra en kjent boktittel (*God is Back: How the Global Revival of Faith is Changing the World* – forfattet av to Economist-redaktører i 2010), og dels fra et kjent intervju med en tidligere norsk statsråd (<http://www.vl.no/samfunn/erik-solheim-gud-er-tilbake-1.54236>).

3. For en kort drøfting av noen sentrale spørsmål, se <http://larsdahle.no/svar-pa-sporsmal-fra-cafe-tro-og-tvill/>. For en kvalifisert innføring i aktuell litteratur, se Espen Ottosen: *Hvorfor skriver ikke Gud på himmelen? Litt om min tvil, mest om min tro* (Oslo: Lunde Forlag, 2014).

ESPEN OTTOSEN OM TVIL OG TRO

Espen Ottosen:
HVORFOR SKRIVER IKKE GUD PÅ HIMMELEN?

Mykbind
Kr. 268,-

Hvis Gud finnes, hvorfor finnes det ateister? Kan ikke en allmektig Gud utrydde all tvil?

Som tenåring møtte Espen Ottosen denne problemstillingen på en kristen ungdomsleir. Siden har han leitt etter svar. På en personlig og ærlig måte skriver han om ateistiske anklager, om kristne tenkere, om Big Bang og evolusjonstæren, og om hva som egentlig kjennetegner kristen tro. Her er få ferdigdygde svar og mange gode refleksjoner.

«Dette er en bok i særklasse. Her vimler det av gode argumenter for en klassisk kristen tro.»
Asbjørn Kvalbein, forfatter og webpastor

«Jeg anbefaler denne boken på det varmeste til nysgjerrige, skeptiske, tvilende og troende som vil ha gode og grundige svar på et viktig spørsmål.»
Tor Erling Fagermoen, generalsekretær i NKSS

BOKEN KAN DU KJØPE I DIN LOKALE BOKHANDEL ELLER PÅ WWW.LUNDEFORLAG.NO

apologia
 presenterar

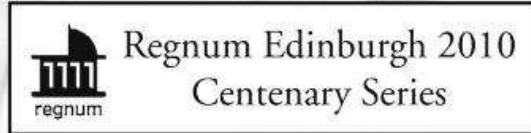

En konferens med Dr. Paul Copan i Stockholm
Anmälan & information på www.apologia.nu

folkungakyrkan
RECONOM

credoakademin

Svenska
Evangeliska
Alliansen

The Lausanne Movement: A Range of Perspectives

The Lausanne Movement has since 1974 functioned as a platform and forum for Evangelical leaders from various geographical and confessional strands. This year it will celebrate its 40th anniversary. This volume brings together voices about both The Lausanne Movement and on the Cape Town Congress in 2010. It gives a broad perspective on the development of and reflection on mission and evangelism among Evangelicals, with a particular focus on the Lausanne movement.

This book illustrates the development and achievement of the Lausanne Movement for World Evangelization which is an important part of modern Christian history of mission and evangelism. I warmly recommend this collection of essays to envision the future of world evangelization.

Olav Fykse Tveit, Gen Sec, World Council of Churches

This book is an important one, because Lausanne matters, not only as historical moments but as an ongoing, quiet and powerful movement of God's Spirit.

Leighton Ford, Charlotte,
Honorary Lifetime Chair of the Lausanne Movement

Available at special launch discount price (until end of September)
£23.99 (RRP £42.99) + £9.50 shipping (Europe)
 by emailing regnum@ocms.ac.uk (**Published May 2014**)